

Toimintasuunnitelma vuodelle 2010

kevätkokouksen vahvistama 13.3.2010

1. Keskeiset tavoitteet 2010

Imetyksen tuki ry:n päämääränä on Suomi, jossa imetys on luonteva osa arkea ja imettävä äiti arvostettu osa yhteiskuntaa. Tämän toteutumiseksi yhdistys tuottaa laadukkaita vertaistukipalveluja imettäville äideille sekä tuo tietoa imetyksestä, siihen vaikuttavista tekijöistä ja imettävien äitien tarpeista julkiseen keskusteluun, julkisen terveydenhuollon toimijoille ja päättäjille.

Vuonna 2010 Imetyksen tuki ry toimii kaikilla näillä alueilla. Vuoden aikana keskitytään erityisesti yhdistyksemme perusrakenteiden vahvistamiseen jatkuvuuden takaamiseksi. Keskeinen tavoite on lisätä sisäistä keskustelua jäsenten aktivoimiseksi. Myös imetyksen turvaaminen on tärkeää vuonna 2010 yhdistyksen seuratussa miten Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen lokakuussa 2009 julkaisema Imetyksen edistämisen toimintaohjelma jalkautuu maamme neuvoloihin ja sairaanhoitopiireihin.

Yhdistys ylläpitää ja kehittää imetyksen vertaistukitoimintaa Raha-automaattiyhdistyksen kohdennetulla toiminta-avustuksella. Tehostettavia kehittämisalueita ovat uusien vapaaehtoisten värväminen ja tukiäitien keskinäisten yhteyksien vahvistaminen.

2. Yhdistystoiminta

Yhdistyksen ylin päättävä elin on kahdesti vuodessa kokoontuva jäsenkokous.

Imetyksen tuki ry saa Raha-automaattiyhdistykseltä kohdennettua toiminta-avustusta imetyksen vertaistukeen ja sen kehittämiseen 89 000 euroa. Yhdistyksen saamat avustukset putoavat 36 % (51 000 euroa) vuodesta 2009 (jolloin avustukset olivat yhteensä 140 000 euroa). Samanaikaisesti syntyvyys on noussut ja imetyksen vertaistuen kysyntä kasvanut. Julkisten avustusten merkittävä pieneneminen tarkoittaa käytännössä perheiden imetysvaikeuksia ennaltaehkäisevien toimintojen leikkaamista.

Yhdistyksen hallitus perustaa työryhmän valmistelemaan johto- ja taloussäännön yhdistyksen kokouksen hyväksyttäväksi. Työryhmä koostuu 1-2 hallituksen jäsenestä, 0-2 vapaaehtoisesta yhdistyksen jäsenestä hallituksen ulkopuolelta sekä yhdistyksen työntekijöistä. Muilla on mahdollisuus vaikuttaa sähköposti- tai puhelinaloitteilla tai pyytämällä mahdollisuutta tulla kuulluksi työryhmän asiantuntijana.

Työnohjaukseen ja konsultaatioon käytetään harkinnan mukaan resursseja, jos jokin yhdistyksen työryhmä tai osa-alue niitä tarvitsee.

2.1 Yhdistys työnantajana

Yhdistyksen toinen työntekijä nimitetään toiminnanjohtajaksi. Toiminnanjohtaja suunnittelee ja kehittää yhdistyksen toimintaa yhdessä hallituksen ja jäsenten kanssa ja luo yhteyksiä yhdistyksen ulkopuolelle. Toinen työntekijä nimitetään vertaistukipäälliköksi ylläpitämään ja kehittämään imetyksen vertaistukipalveluita. Molemmat palkataan Raha-automaattiyhdistyksen kohdennetulla toiminta-avustuksella.

Työnantajana yhdistys haluaa olla joustava, sallia perhe-elämää tukevia yksilöllisiä työaikatratkaisuja ja etätöitä. Työntekijöiden esimiehenä toimii hallituksen keskuudestaan valitsema henkilö.

2.2 Hallitus

Hallitus kokoontuu kasvotusten ja Maitolaituri-foorumilla sähköisesti omalla työskentelyalueellaan. Hallituksen jäsenille korvataan matkakuluja kokouksiin budjetin sallimissa rajoissa. Hallitus huolehtii siitä, että kaikilla työryhmillä on hallitukseen yhteydessä oleva vastuhenkilö.

Yhdistys varaa hallituksen jaksamisen tukemiseen virkistäytymisrahaa.

2.3 Jäsenistö

Yhdistyksessä on vuoden 2009 syksyllä noin 500 jäsentä. Jäsenmäärää pyritään kasvattamaan. Yhdistyksen jäsenetuja ovat jäsenlehti, mahdollisuus osallistua yhdistyksen toimintaan ja jäsenkortilla saatavat yhteistyökumppaneiden edut.

Vuonna 2010 toteutetaan jäsenkysely. Tulosten pohjalta jäsen toiminnan työryhmä miettii, miten helpotetaan aktiivitoimintaan mukaan tulemistä, ja miten yhdistys on entistä houkuttelevampi potentiaalisille ja nykyisille jäsenille sekä miten yhdistystä tehdään tunnetuksi joka puolella Suomea.

Vuoden 2010 keskeinen tavoite on lisätä jäsenistön henkilökohtaisia kontakteja toisiinsa kasvotusten tapaamisten myötä.

Hallitus kutsuu jäsenistön koolle kevät- ja syyskokouksiin. Näiden yhteydessä järjestetään imetystukiäitien vertaistapaamisia ja tukiäitien täydennyskoulutusta.

3. Imetyksen vertaistuki

Imetyksen tuki ry:n toiminnan ydinalue on tarjota laadukasta vertaistukea imettäville äideille. Imetyksen vertaistukea ylläpidetään ja kehitetään Raha-automaattiyhdistyksen kohdennetulla toiminta-avustuksella, joka on suuruudeltaan 89 000 euroa.

Vertaistukea tarjotaan ja tilastoja kerätään mm. seuraavista toiminnoista:

- Imetystukipuhelin,
- Imetystukiskype,
- imetystukiryhmät,

- internetin Maitolaituri-foorumi ja
- sähköpostilistat sekä
- yhdistyksen ja Imetystukilistan nettisivujen vertaistukiartikkelit, ja lisäksi
- tukiäitien yksittäiset tukikontaktit ja
- kotikäynnit ja
- järjestämät vertaistukipalvelut synnytyssairaaloissa sekä
- imetysvalmennukset odottaville perheille osin myös neuvoloiden ja synnytyssairaaloiden kanssa yhteistyössä järjestettyinä.

Imetystukipuhelimen päivystäjä ovat vapaaehtoisia, jotka ovat käyneet yhdistyksen järjestämän laajan ryhmänvetäjä- tai imetystukiäitikurssin. Ryhmänvetäjinä ja Maitolaituri-foorumilla toimii paljon myös Imetystiedon peruskurssin käyneitä ja itse koulutautuneita ryhmänvetäjiä tai terveydenhuollon ammattilaisia. Imetyksen tuki ry pyrkii vuonna 2010 keräämään kattavan rekisterin kaikista halukkaista imetystukitoimintaa harrastavista ja luomaan heille yhteyksiä, tapaamisia, koulutusta, tiedotustukea ja yhteisiä materiaaleja. Yhdistys tarjoaa mahdollisuuden osallistua Imetysviikon tapahtumaan Helsingissä maksamalla matkakulut muutamalle kauempaa tulevalle imetystukihenkilölle.

3.1 Imetystukipuhelin

Imetystukipuhelin on toiminut jo 12 vuoden ajan. Palvelua on viime vuosina kehitetty Maanlaajuinen maitopiiri (2005–2006) ja Imetyksen kuumalinja (2007–2009) projekteissa RAY:n rahoituksella. Vaihderatkaisu ja tilastointi ovat osoittautuneet toimiviksi. Koulutettuja, imettäneitä vertaistukijoita pyritään varmistamaan riittävä määrä. Päivystäjien koulutuksessa ja palveluista tiedotettaessa vahvistetaan puhelimen asemaa ja mainetta vertaistukena. Ammattilaisille kuuluvaa imetysohjausvastuu ei kuulu vertaistukijoille.

Koska ammattimaista imetysohjausta tarvitsevien yhteydenottoja on edelleen kuitenkin noin 12 prosenttia puheluista, vertaistukijoiden tietotaito on pidettävä korkeana, jotta he osaavat tunnistaa ja ohjata tällaiset soittajat ammattilaisille.

Imetystukipuhelimen kehittämisen tärkein tavoite vuodelle 2010 on säännöllisen vapaaehtoistyön ohjausmallin luominen, esimerkiksi kokeneempien tukiäitien mentorointitoimintaa kehittämällä.

3.2 Vertaistukiryhmät

Kaikille äideille avoimia imetystukiryhmiä kokoontuu ympäri Suomea yli viidelläkymmenellä paikkakunnalla. Ryhmät kokoontuvat pääsääntöisesti kerran kuukaudessa. Kesäkuukausina järjestetään avoimia perhepiknikkejä, kun säännöllisesti kokoontuvat ryhmät lomailevat. Imetystukiryhmät toimivat pääsääntöisesti taloudellisesti itsenäisesti. Yhdistys auttaa ryhmiä hakemaan kunnilta avustuksia toimintakuluihin ja myöntää pientä avustusta ryhmille toimintakertomusta vastaan. Imetystukiryhmien kokoontumisista tiedotetaan yhdistyksen internetsivuilla.

Uusien ryhmien perustamista tuetaan yhdistyksen toimittaman Tukiäidin opas -aineiston avulla.

3.3 Tieto ja tuki internetissä

Yhdistyksen nettisivut ja muut nettipalvelut (Maitolaituri, skype jne.) palvelevat äitejä, vauvaperheitä, yhdistyksen sidosryhmiä, yhdistyksemme jäseniä ja muita yhdistyksestä tai imettämisestä kiinnostuneita. Vapaaehtoisvoimin luodut sivut uudistetaan vuoden 2010 aikana.

Keväällä 2009 uudistetut Imetysuutisia-lehden omat nettisivut viitoittavat tietä koko laajan sivuston uudistamiselle ja yhtenäistämiseksi.

3.4 Koulutus

Yhdistys järjestää tulevana vuonna Imetystiedon peruskursseja sekä Imetystukiäiti-kursseja vuosien 2008–2009 aikana uusittujen opetussuunnitelmien mukaisesti. Paikallistoiminnan ja paikallisen vaikuttamisen aktivoimiseen tähtäävien, opintopiirimuotoisten Pato-kurssien (paikallistoimintakurssien) kehittämistä jatketaan.

Yhdistyksen tukiäidit järjestävät myös Maitotaito-aineistoon perustuvia imetysvalmennuksia ja imetysvalmennuskursseja odottaville perheille.

3.5 Vapaaehtoisista huolehtiminen

Imetyksen tuki ry järjestää vapaaehtoisilleen virkistäytymistä sekä koulutusta. Työnohjauksellisiin asioihin ja vapaaehtoistyössä syntyvän tunnekuorman jakamiseen liittyviin asioihin kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

4. Tiedotus, vaikuttaminen, yhteistyö

4.1 Imetyksen turvaaminen

Imetyksen tuki ry on ainoa tahon Suomessa, joka järjestelmällisesti seuraa ja kommentoi perhepolitiikkaa sekä imetyksen että varhaisen vuorovaikutuksen näkökulmasta.

Käytännössä vaikuttamistyö on jäsenten aktivoimista, jotta he ottavat yhteyttä tarvittaessa eri tahoihin, esimerkiksi kuntiin ja sairaanhoitopiireihin. He tekevät näkyväksi, mikä on imettävän perheen todellisuus Suomessa 2010 ja mihin Lapsen oikeuksien sopimus, neuvola-asetus ja THL:n imetyksen edistämisen toimintaohjelma velvoittavat. Yhdistys tuottaa materiaalia ja sisältöä toiminnan tueksi.

4.2 Tiedotus

Imetyksen tuki ry julkaisee Imetysuutisia-lehteä, joka lähetetään jäsenetuna kaikille jäsenmaksunsa maksaneille jäsenille ja jonka voi tilata myös vuositilauksena. Lehti toimii sisäisen tiedotuksen välineenä ja yhdistyksen käyntikorttina. Siinä julkaistaan myös tuoreimpia imetystutkimuksen tuloksia maailmalta ja uutta imetystietoutta. Imetysuutisia on ainoa imetysaiheinen lehti Suomessa. Sisäistä tiedotusta hoidetaan myös sähköisillä uutiskirjeillä ja jäsenkirjeillä sekä Maitolaiturilla.

Vuonna 2010 lehti ilmestyy paperiversiona vähintään kaksi kertaa. Lehteä toimittaa lehtityöryhmä. Päätoimittajalle ja graafikolle maksetaan pientä palkkiota työstään. Vuoden 2010 erityinen tavoite on kasvattaa lehtityöryhmän kokoa, jotta jatkossa lehteä voitaisiin julkaista nykyistä useampi painettu numero vuodessa. Lehteen kirjoitettua materiaalia julkaistaan myös internetissä laajemman lukijakunnan saavuttamiseksi.

Yhdistys julkaisee tiedotteita ajankohtaisista asioista. Kansainvälisen imetysviikon teema on Breastfeeding – Just 10 Steps! The Baby-Friendly Way eli Imetyksen kymmenen askelta. Nämä askeleet ovat Suomessakin käytössä sairaaloiden sertifioidussa ja osana THL:n julkaisemaa Imetyksen edistämishjelmaa. Suomessa viikkoa vietetään perinteiseen tapaan lokakuussa (ks. kansainvälisyys). Yhdistyksen ammattilaisjäsenet voivat kirjoittaa halutessaan hoitotyön

ammattilehtiin artikkeleita imetysaiheesta.

4.3 Ammattilaisten verkostoituminen

Imetyksen tuki ry:n ammattilaistyöryhmä on imetyksen edistämisestä kiinnostuneiden terveydenhuoltoalan ammattilaisten yhteistyöfoorumi. Ryhmä organisoii opintopiirejä IBCLC-tutkintoa suorittaville. IBCLC, International Board Certified Lactation Consultant, on arvostettu kansainvälinen tutkinto imetyksen ammattilaisille.

Ryhmä tiedottaa WHO-korvikekoodin sisällöstä terveydenhuollon henkilöstölle ja tarttuu koodirikkeisiin terveydenhuollossa napakoin ottein.

4.4 Kansainväliset yhteydet ja korvikekooditoiminta

Yhdistys on IBFAN:in (International Baby Food Action Network) eli kansainvälisen äidinmaidonkorvikkeiden ja vauvanruokien markkinointia ja mainontaa koskevan koodin valvontajärjestön jäsen. Yhdistys tarvittaessa kokoaa Suomen tilanteesta vuosittain raportin ja lähettää sen pääjärjestölle.

Yhdistys seuraa aktiivisesti korvikkeiden markkinointia Suomessa ja puuttuu tarvittaessa esiintyviin rikkomuksiin ottamalla yhteyttä valvoviin viranomaisiin. Yhteistyötä tehdään myös yhdistyksen ulkopuolisten korvikekoodin valvonnasta kiinnostuneiden kuluttajien ja Eviran kanssa. Tarpeen mukaan yhdistys laatii myös kannanottoja vuoden aikana esille tuleviin kysymyksiin.

Yhdistys seuraa YK:n ja Unicefin imetystä edistävää työtä eri puolilla maailmaa. YK auditoi Lapsen oikeuksien sopimuksen toteutumista jäsenvaltioissaan. Yhdistyksen vapaaehtoiset osallistuvat auditointiin raportoimalla 24. pykälän toteutumisesta Suomessa.

World Alliance for Breastfeeding Action (WABA) suojelee, edistää ja tukee imetystä maailmanlaajuisesti. Se vastaa Imetysviikon vuosittaisesta teemasta ja tuottaa siihen materiaalia. Yhdistys viettää Imetysviikkoa vuosittain lokakuussa viikolla 42 ja tuo silloin esiin WABAn maailmanlaajuisesta teemasta. Vuonna 2010 teemana on Breastfeeding – Just 10 Steps! The Baby-Friendly Way eli Imetyksen kymmenen askelta.

5. Toiminnan rahoitus

Yhdistyksen oma rahoitus koostuu jäsenmaksuista (vuodelle 2010 budjetoitu 6 750 e), lehden ilmoitusmyynnistä (vuosi 2010: 2000 e) ja materiaalin myynnistä (vuosi 2010: 1500 e). Yhdistys on aiempina vuosina saanut pieniä paikallisten hyväksi kohdennettuja avustuksia kunnilta ja mm. Suomen Kätilöliitolta. Näitä on budjetoitu vuodelle 2010 yhteensä 2 500 euroa.

Yhdistys saa Raha-automaattiyhdistykseltä kohdennettua toiminta-avustusta imetyksen vertaistukeen ja sen kehittämiseen 89 000 euroa vuodelle 2010. Avustuksella palkataan kaksi osa-aikaista työntekijää (toiminnanjohtaja ja vertaistukipäällikkö) ja vuokrataan toiminnan vaatima toimistotila. Lisäksi avustusta käytetään imetystieto- ja vertaistukinettisivujen toteuttamiseen, työnohjaukseen, tarvittaviin asiantuntija- ja konsultointipalkkioihin sekä toiminnan vaatimiin lastenhoitajiin. Avustuksella rahoitetaan Imetystukipuhelimen vaatima tekniikka (puhelinvaihte, puhelimet, vertaistukitilastoja keräävä Zef-palvelu yms. tarpeelliset

nettipalvelut). Rahoitusta käytetään myös matkakustannuksiin, joita valtakunnallisen yhdistyksen toiminta vaatii. Vapaaehtoisten tapaamiset, kiittäminen ja muu tukeminen on tärkeää toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Yhdistyksen budjetti on liitteessä 1.

6. Yhteistyökumppanit

Vuoden 2010 alussa päättyvän Imetyksen kuumalinja -projektin myötä yhdistys on tehnyt tiivistä yhteistyötä Sexpo-säätiön kanssa. Yhdistys jatkaa vuokrahuoneessa säätiön tiloissa. Saman projektin hedelmiä on yhteistyö Mielenterveyden keskusliiton kanssa. MTKL auttaa Imetyksen tuki ry:tä jatkossakin yhdistyksen kehittämiseen, vertaistuen järjestämiseen ja verkostoitumiseen liittyvissä asioissa.

Sisällöllistä yhteistyötä imetysasian edistämiseksi tehdään Suomen kättilöliitto ry:n, Uudenmaan läänin kättilöyhdistyksen ja Suomen vauvamyönteisyyskouluttajat ry:n kanssa. Metropolia Ammattikorkeakoulun kättilökoulutus on tärkeä yhteistyökumppani vuosittaisen Imetyspäivän järjestämisessä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Lasten ja nuorten terveyden yksikön kanssa yhdistys tulee jatkamaan yhteistyötä, joka on alkanut THL:n imetyksen asiantuntijaryhmässä toimimisen myötä (2007–2009).

Yhdistyksellä on yhteistyötä paikallisten imetystukiryhmiä järjestävien yhdistysten kanssa. Näitä ovat mm. Jyväskylän imetystukiryhmä ry, Liekku ry, Mammakeidas ry ja Tampereen Napapiiri ry.

Aiemmin aloitettua yhteistyötä pyritään kehittämään ainakin seuraavien yhteistyöhön lupautuneiden järjestöjen kanssa:

Mannerheimin lastensuojeluliitto ry, Monikkoperheet ry, Kynnys ry, Diabetesliitto, Yhden vanhemman perheiden liitto, Kevyt ry, Suhupo, Sydänlapset ja -aikuiset, Leijonaemot, Lapsettomien yhdistys, Simpukka ry, Syömishäiriöliitto, ProMama, Migreeniyhdistys, Suomen kilpirauhasliitto, Väestöliitto, Tukinet.net (Vammalan-Huittisten seudun Mielenterveysseura ry:n hanke, jossa kehitetään internetpohjaista vertaisryhmätyöskentelyä), sekä jo aiemmin mainituista yhteistyökumppaneista MTKL ja Suomen kättilöliitto ry.